

כידורים ממגרש הכדורסל – התנהלות חברתית ופתרונות

חלק שני

כתבה: ענת דרייגור

לעיתים קרובות בעת הוראת הכדורסל בבית הספר, אנו נתקלים במחלוקות בין הילדים לפני האימון, במהלך האימון ובמשחק. מחלוקות אלו קורות בעיקר, בהתחלת תקופת האימונים עם ילדים חדשים, או באימון קבוצה חדשה ולא הומוגנית ברמתה. כאן נמדדת היכולת שלנו, המורים, להתמודד במצבים מיוחדים אלו, על-מנת ליצור אקלים חיובי בשיעור המקל על יישום לימוד ותרגול מקצועי בכדורסל. ההצלחה בשיעור תימדד, ראשית, ביכולת שלנו להשרות אווירה חיובית במסגרת הכיתה/הקבוצה תוך שימוש במסרים ברורים של הצבת גבולות התנהגות, פרגון, כבוד הדדי, שיתוף פעולה ועבודת צוות נעימה. כל אלה מעודדים אצל הילדים מוטיבציה, הנאה וסקרנות ללמידה.

בנוסף, העובדה שהדור הצעיר כיום פחות פעיל גופנית ומחובר זמן רב יותר למחשב, לטלפון ולטלוויזיה, מהווה אתגר נוסף למורים. עלינו להיות קשובים וערניים לעולם הילדים, ליזום וליצור חיבור מהנה של הילדים עם פעילות ספורטיבית.

בטבלה שלפניכם מוצגים מצבים נפוצים העולים ממגרש הכדורסל, וגם הצעות לפעולות שביכולתנו לעשות כדי להבין ולפעול באופן יצירתי וחינוכי בהתמודדות עם מצבים אלו. זהו חלק שני הממשיך את הטבלה שהופיעה בהכשרתן 21.

<ul style="list-style-type: none"> • ישנה אפשרות לעצור את המשחק, לציין בחיוב את הילד על טעותו כי כך כולנו נלמד, להסביר את חוק /ההפרה ולתת שוב לילד את הכדור להתקפה בטענה שזהו "רגע לימודי". • כאשר בוצעה שגיאה כלשהי, נעודד את הילד, ניתן לו הוראות ברורות על המיומנות, נאטר את הבעיה וננחה. נעריך תחילה את המאמץ והאומץ לנסות. • במשחק אני קוראת לכך "רגע לימודי" הילד לא נענש על טעותו. הכדור יישאר אצלו ולא יעבור לקבוצה היריבה. נשחק משחקונים בלימוד החוקה.	8 כמורה אני מבחין בטעות בסיסית בחוקי הכדורסל: כגון, חצי, הליכה עם כדור ביד וכד'. הטעות היא בביצוע מיומנות כלשהי או טעות בהבנת התרגיל.
<ul style="list-style-type: none"> • למצוא פתרון יצירתי שימשיך את הפעילות, כגון: צבירת נקודות "סגולות" (לא שחורות – יש קונוטציה שלילית). • בכדורסל: משימה מאתגרת נוספת, מעבר לסל אחר וכד'.	9 ילד נפסל במשחקון כלשהו במהלך התרגול.
<ul style="list-style-type: none"> • אתה מנסה לברר מדוע. במידה והוא מתבייש לומר אתה לא לוחץ עליו, אלא מאפשר לו להישאר בצד, מבלי להפריע למהלך השיעור עד לתרגיל הבא. לעיתים הילד מרגיש בנוח תחילה לצפות בתרגיל/תחרות ואז הוא רוכש ביטחון ומבקש להצטרף. (מוצע לשוחח בסיום האימון עם הילד במידה ולא הצטרף בהמשך). יש לקחת בחשבון שלא כל הילדים אוהבים תחרות וזה מלחיץ אותם. הקבוצה בבית הספר לא הומוגנית ברמתה, יש מוכשרים ויש מוכשרים פחות. • יתכן והמורה דורש ומתעקש על הביצוע המושלם כבר בהתחלה. • ילדים מפחדים מביצוע כושל. יש צורך להדגיש כי לא יקרה כלום אם למשל, כדור בורח לי בכדור, לא מענישים על כך. לתת הוראות מנחות לאחר איתור הבעיה ולהמשיך לנסות. להגיב בחיוב והבנה ולהימנע	10 המורה מתחיל תרגיל או משחקון תחרותי ואחד הילדים מבקש לא להשתתף.

<p>מתגובה שלילית .</p> <ul style="list-style-type: none"> • בכדורסל, להדגים כמורה את האפשרויות של ביצוע נכון ולעיתים גם לא מוצלח. להעלות חינוך אצל הילדים בביצוע שגיאה ולא פחד (הדגמת כדור קדמי והכדור ברח כי פגע בברך או מסירה גרועה). • בכדורסל לאתגר את הילדים בתרגילים מסובכים ולתת מקום מובן לכישלון ולסובלנות קבוצתית, לתרגול נוסף ולמשוב חיובי לילד גם על הצלחה חלקית. 	
<ul style="list-style-type: none"> • הסבר לילדים שהשחקן צריך לשתף פעולה עם כל הילדים בקבוצה ולדעת להכיר אותם. ילד חזק יעודד ויעזור לילד חלש יותר למען הצלחת הקבוצה (לתת דוגמה שאותו ילד חלש הוא דווקא טוב ממני במקצוע אחר ואז אני יכול להיעזר בו, למשל בחשבון). • לחשוב חיובי על יכולתך ויכולת קבוצתך להצליח שכן אי אפשר לקבוע לפני המשחק מי טוב יותר. כדורסל הוא משחק קבוצתי ולא תלוי רק בשחקן אחד. המאמן משתדל שהחלוקה תהיה צודקת ומכאן שיתוף הפעולה מאד הכרחי. • בכדורסל לבצע תרגול עם מטלות קבוצתיות הדורשות שיתוף פעולה וסובלנות כגון תחרות קליעות, משחק "הקופה", בית שדה וכד'. 	<p>11 המורה מחלק את הקבוצה לתת קבוצות</p> <p>ילד אחד אומר לך שאינו רוצה להיות עם קבוצה זו: "היא חלשה מידי" ..</p> <p>או "אני רוצה להיות רק עם חברים שלי בקבוצה".</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הסבר שאתה המאמן רוצה בהצלחת שתי הקבוצות באותה מידה. • מה שהשופט רואה הוא שורק אבל יש מצבים שבתחילת שלבי הלימוד אנחנו מבליגים כגון צעדים. • בכדורסל לתת לילדים לשפוט במשחק ולהרגיש כמה זה לא קל. הרבה נתון לשיקול דעת. ועברה נחשבת לעברה רק אם השופט שרק! 	<p>12 המשחק מתחיל, אחד או יותר מהילדים מתחיל לקחת את התפקיד של השופט. הם צועקים לצעדים, לעברה, לחוץ ומחליטים של מי הכדור וכד'.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • להבהיר שלפעמים אני מפסיד עם קבוצתי ולפעמים מנצח וזהו הספורט. תמיד להשתדל לבצע את הטוב ביותר ולראות נקודות שיפור אצלי ואצל קבוצתי. • בכדורסל לסיים משחק ולעיתים אימון מסכם בלחיצת ידיים בין שתי הקבוצות לדעת להגיד מילה טובה למפסיד (לא נורא פעם הבאה..שיחקתם יפה, אתה יריב טוב) ולמנצח הילדים המפסידים יברכו ב"כל הכבוד" וכד'. 	<p>13 בסיום המשחק אתה מבחין ברוגז רב אחרי הפסד או שחצנות בניצחונות.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • להיות ערני לדור הצעיר, לתקשר עמו דרך המחשב, לשלוח קבצים של מהלכים קצרים ומעניינים בכדורסל, קבצי יוטיוב, מסרים בטוויטר, באייפון ובפייסבוק. לצאת יחד למשחקי כדורסל, לאתגר בביצוע מיומנות של שחקני כדורסל מפורסמים בארץ ובעולם . • בכדורסל לגוון את התרגול "לצאת מהקופסה". לאתגר את הילדים בחדירות מיוחדות לסל, קליעות הזויות (הפוכות, דרך הרצפה וכד'), תרגילי תגובה לכדור מהנים ומשחקים במאבק פיסי. לשלב ענפי ספורט אחרים במהלך תרגול כדורסל. 	<p>14 הילדים מעדיפים להישאר בבית להיכנס לפייס בוק, להיצמד לתוכנית ראליטי בטלוויזיה ולא לבצע אימון אישי נוסף, או לחילופין, לצאת כך סתם ולשחק בחוץ עם חברים.</p>